

SENSASJONELT GEOLOGISK FUNN I MOSSEDISTRIKTET?

Moss Avis 6 august 1981.

Mineralklump på 21 kilo kan være naturlig gedigent kobber.

To amatørgeologer fra Moss har nylig gjort et funn i Mossedistriktet som kan vise seg å være en geologisk sensasjon.

De har funnet en kobberklump på 21 kilo som de selv hevder er naturlig, gedigent kobber. Hvis dette er tilfellet er funnet intet mindre enn sensasjonelt, sier bestyrer Johannes Dons ved mineralogisk-geologisk museum i Oslo. Det vi til nå har registrert av gedigent kobber i norsk natur dreier seg kun om små korn og klumper. Hvis mossingene har rett i sine antagelser vil klumpen trolig være verdt adskillige tusen kroner.

Bestyrer Dons er i utgangspunktet skeptisk til meldingen, særlig fordi det dreier seg om en så uvanlig stor klump. På den annen side ligger funnstedet i nærheten av et sted hvor det også tidligere er gjort funn av gedigent kobber, men altså bare i ytterst små mengder. Bestyreren håper at finnerne vil bringe steinen til museet, slik at den kan bli grundig gransket av fagfolk.

– Vil museet gjøre krav på stenen hvis det er gedigent kobber i naturlig form?

– Nei, vi har ingen lovhjemmel for å fremme slike krav, sier bestyrer Dons.

*****

NAGS TOMBOLASTAND PÅ STEINMESSEN!

Vi trenger premier i form av gode, merkede stuffer. Send til NAGS: 100 stuffer fra hver forening. Hvis du skal på messen, ta de bare med!

Vi er der vi også!

Støtt opp om NAGS-nytt. Ta et tak du også!

*****

Spørsmålet om eierrettighetene til slike funn er noe uklare, men jeg utelukker ikke at det er grunneieren på stedet som formelt har eierrettighetene til et slikt mineralfunn. Dette er ofte gjenstand for grundig juridisk vurdering, sier Dons.

– Jeg synes det er veldig artig at det er gjort et slikt funn her i Mossedistriktet, sier formannen i Moss og Omegn Geologiforening, Egil Jensen, til Moss Avis. Jeg har selv ikke fått sett stenen, men jeg vet at disse karene er godt orientert om hvordan kobber skal se ut, så jeg for min del tviler ikke på at de har rett.

– Hva bør etter din mening skje med denne stenen?

– Jeg skal ikke ta standpunkt til eierrettighetene, men ut fra et geologisk synspunkt er det for meg helt åpenbart at finnerne burde bringe denne stenen til geologisk museum i Oslo for å få den nærmere vurdert av fagfolk. Dette har jeg også meget inntrengende fremholdt overfor den ene av dem, men han har truet med å dele stenen i to for å få sin part. Dette ville etter min mening være både uklokt og sneversynt, sier Egil Jensen. Det er også grunn til å tro at en deling av stenen vil redusere verdien betraktelig.

*****

NORDISK STEINMESSE I FREDRIKSTAD.

FORENINGSUTSTILLING!

Alle foreninger i NORDEN ønskes velkommen med sin egen utstilling etter fritt valg. Meld dere på til årets største amatørmonstring!

Bordleien er fri!

*****

Den nå berømte kobbersteinen fra Moss. (Foto: Moss Avis.)

KOBBERSTEINEN FRA JELØY ER EN FIN GEOLOGISK SENSASJON

Moss Avis 11 august 1981.

Trolig 280 millioner år gammel: Etter å ha sett den 21 kilo tunge kobbersteinen fra Mosse-distriktet, kan jeg bare bekrefte at dette er naturlig, gedigent kobber i en enkeltforekomst som til nå er den desidert største som er funnet her i landet. Det er all grunn til å gratulere de to mosingene med et uhyre interessant og sjeldent geologisk funn, sier bestyrer Johannes Dons ved mineralogisk/geologisk museum på Tøyen. Bestyrer Dons mener at kobbersteinen stammer fra permtiden, og anslår dens alder til omkring 280 millioner år.

Moss Avis har møtt de to som gjorde dette oppsiktsvekkende funnet. Olav Olsen og Gunnar Braathen er begge ansatt i veietaten, og det var tirsdag 4. august at steinen ble funnet et sted på Jeløy.

– Vi var tidligere på dagen ute sammen i embeds medfør, og ettersom vi begge har

geologi som særinteresse, kom vi i snakk om hvorvidt det fantes bergkrystaller i Mosse-distriktet, sier Gunnar Braathen. Vi streifet i samtalens løp også inn på de forekomster av gedigent kobber som er gjort i distriktet her tidligere, og Olsen ble interessert i å se nærmere på disse områdene. Vi ble derfor enig om å ta en tur til Jeløy for å se rekognosere litt i de traktene hvor slike funn kunne være en mulighet. Braathens sønn Kjell Gunnar og hans kamerat Thomas Weibell Pedersen var også med på denne turen. Begge er lidenskapelige amatørgeologer med egne store steinsamlinger.

– Det var helt tilfeldig at vi støtte borti steinen. Bare en liten del av den stakk opp av jorden, nærmest som en rotknoll, sier Olav Olsen. Vi måtte grave frem resten, og da hele steinen var fremme i lyset, kunne vi ved nærmere studier konstantere

VI SENDER OVER HELE LANDET

FORM
OG
FARGE
A.S.

**SLIPEUTSTYR
INNFATNINGER
SKIVER
RÅSTEN**

Konnerudgt. 2, 3000 Drammen.
Tlf. (03) 81 73 12 – (03) 83 84 30

ALT I FORMINGSMATERIELL

PLASTESKER FOR MINERALER.

Prøvepakke m/6 forskj. str.:
(T4, T4L, T6H, T8H, T8E, T8L) Kr. 15,-

at den så uhyre interessant ut. Den lå slik til at den neppe var blitt funnet hvis vi ikke spesielt hadde vært på utkikk etter kobberforekomster, sier de to.

En ukyndig ville vel neppe ha reagert på steinen overhodet. Slike funn fordrer nemlig at man har kunnskap om ulike typer bergarter, og vet hvor man skal lete. Både Olav Olsen og Gunnar Braathen er stolt over sitt funn, som i geologisk sammenheng er karakterisert som ganske sensasjonelt. Kobbersteiene ble vist på en nordisk steinmesse i Skien i helgen, og vakte berettiget oppsikt.

– Hva skal nå skje med steinen?

– Jeg for min del har bestemt meg for å overføre min disposisjonsrett til Moss og Omegn Geologiforening, sier Olav Olsen. Jeg synes det er uhyre viktig at steinen bevares intakt, og at den blir oppbevart i et geologisk miljø. Som lokalpatriot ser jeg derfor helst at det blir geologiforeningen som får oppbevare steinen i fremtiden, selvsagt under mest mulig sikre og betryggende forhold. Skulle foreningen bli oppløst, ville jeg finne det naturlig at geologisk museum på Tøyen overtok den. Gunnar Braathen ønsker en viss betenkningstid når det gjelder beslutningen om

hvordan hans andelsrett skal forvaltes. – Jeg ønsker ikke å forhaste meg på dette punkt, sier Braathen, som imidlertid også forutsetter at kobbersteinen skal oppbevares i et faglig miljø slik at flere kan få glede av den. Både Olsen og Braathen er imidlertid enig om å la mineralogisk/geologisk museum på Tøyen få undersøke steinen vitenskapelig.

Gunnar Braathen legger også stor vekt på at steinen fremtidig blir oppbevart under trygge forhold. Den har åpenbart en uvurderlig stor samlerverdi, og må sikres forsvarlig, sier han.

Må forvaltes med respekt.

– Jeg håper under enhver omstendighet at de som i fremtiden skal forvalte kobbersteinen fra Jeløy gjør dette med respekt sier bestyrer Johannes Dons til Moss Avis. Den bør bevares intakt slik den er funnet i naturen, og den bør ikke utsettes for noen form for behandling, for eksempel forsøk på å få frem mer av kobberglansen eller lignende. Steinen ser jo egentlig ikke særlig pen ut. Også Dons anbefaler at man under oppbevaringen av steinen ikke neglisjerer behovet for en forsvarlig sikring av klenodiet.

NORDISK STEINMESSE I FREDRIKSTAD.

KONKURANSE!

Foreninger og private innbys til å stille ut sin beste stoff.

Det konkurreres i tre klasser:

Klasse 1: Beste stoff fra Østfold.

Klasse 2: Beste stoff fra Norden.

Klasse 3: Beste stoff fra hele verden.

Påmelding: Kr. 10,–

De beste blir premiert!

NYTT FRA FORENINGENE

(fortsatt fra side 3).

Årsrapport fra Steinklubben.

Steinklubben hadde i 1981 2 møter og 4 turer. Møtene ble holdt på Geologisk Museum.

Steinklubbens avis Mi-Fo-posten har kommet ut 2 ganger i 1981.

Det er ca 20 - 25 medlemmer.

Formann – Lars Olav Kvamsdal, Landskronaveien 288, 2013 Skjetten.

